

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

«18» 03 2021р.

НАКАЗ

№ 48/21

**Про затвердження Положення
про Інституційний репозитарій
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського (ІrVSPU)**

На підставі рішення вченої ради Педуніверситету від 17 березня 2021 року (протокол № 11)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (ІrVSPU) (додається).

Підстава: рішення вченої ради Педуніверситету від 17 березня 2021 року (протокол № 11), службова записка вченого секретаря вченої ради Педуніверситету Лапшиної І.М.

Т.в.о. ректора

Алла КОЛОМІЄЦЬ

Наказ підготували і перевірили:

Вчений секретар вченої ради
« ____ » ____ 2021 р.

ЛАПШИНА І.М.

Директор бібліотеки
« ____ » ____ 2021 р.

БЛОУС В.С.

Провідний юрист
юридичного відділу
« ____ » ____ 2021 р.

ГАВРИЛЮК Т.Д.

ПОЛОЖЕННЯ
про Інституційний репозитарій
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського (IrVSPU)

(на зміну «Положення про
Інституційний репозитарій Вінницького
державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського»,
затвердженого наказом № 16 код від 06.02. 2013 р.)

1. Загальні положення

1.1. Положення про Інституційний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (далі – Положення) визначає основні поняття, склад, призначення, завдання і регламентує основні засади організації та управління електронним репозитарієм Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (далі Педуніверситет).

1.2. Інституційний репозитарій (далі **IrVSPU**) – є скороченим найменуванням Інституційного репозитарію Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського як українською, так і англійською мовами.

1.3. Повна назва **IrVSPU** англійською мовою – **Institutional Repository Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University**.

1.4. **IrVSPU** це електронний повнотекстовий архів, у якому накопичуються документи (твори) наукового, навчального та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Педуніверситету та здобувачами вищої освіти.

1.5. **IrVSPU** – є складовою частиною Електронної бібліотеки Педуніверситету.

1.6. **IrVSPU** дає можливість постійного безкоштовного повнотекстового доступу до публікацій працівників та здобувачів вищої освіти Педуніверситету через мережу Інтернет.

URL доступу:

- <https://dspace.vspu.edu.ua/>;
- <https://dspace.vspu.edu.ua/> – альтернативний URL, за яким **IrVSPU** зареєстровано у Міжнародній директорії репозитаріїв OpenDOAR та Міжнародному реєстрі інституційних репозитаріїв ROAR. Переадресація даного URL на основний (<https://dspace.vspu.edu.ua>) відбувається автоматично;
- <http://library.vspu.edu.ua/repozitarij/repozitarij.htm> – URL доступу з сайту бібліотеки. Сторінка включає банер доступу до **IrVSPU**, базову інформацію про **IrVSPU**, інструкцію з наповнення та зразки описів публікацій.

1.7. **IrVSPU** формується та функціонує відповідно до наступних документів:

- Закон України "Про бібліотеки і бібліотечну справу" (№ 32/95-ВР від 27.01.1995);
- Закон України "Про авторське право і суміжні права" (№ 3792-12 від 23.12.1993);
- Закон України "Про Національну програму інформатизації" (№ 74/98-ВР від 04.02.1998)
- Закон України "Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 - 2015 роки" (№ 537-V від 09.01.2007);
- Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 № 851;
- Закон України "Про захист інформації в автоматизованих системах (№ 80/94-ВР від 05.07.1994);
- Положення про Національний репозитарій академічних текстів (№ 451), 2017
- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT);
- ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості».
- Положення про бібліотеку Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та цього Положення.

1.8. До даного Положення, у разі потреби, за наказом ректора або рішення вченої ради можуть вноситися відповідні зміни.

2. Призначення, мета та завдання **IrVSPU**

2.1. Основне призначення **IrVSPU** – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуального продукту наукових працівників університету, інших електронних документів з фондів бібліотеки, на які не встановлено (знято) обмеження щодо авторського та суміжних прав; надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

2.2. Мета та завдання **IrVSPU**:

- Забезпечення місця та способу централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів наукових публікацій.
- Сприяння зростанню рейтингу та популярності Педуніверситету шляхом представлення його наукової продукції у мережі Інтернет.
- Підвищення індексу цитувань, h-індексу (імпаکت-фактору видань університету) та інших наукометричних показників Педуніверситету шляхом забезпечення вільного доступу до наукових публікацій.
- Створення надійної, структурованої і доступної системи обліку публікацій наукових робіт інституту, факультетів та окремих працівників і здобувачів вищої освіти.

2.3. **IrVSPU** орієнтований на працівників Педуніверситету та здобувачів вищої освіти і виконує наступні функції:

- навчальну;
- науково-дослідну;

- довідково-інформаційну;
- поповнення електронної бібліотеки університету оригінальними електронними документами і електронними копіями друкованих видань та їх збереження.

3. Управління **IrVSPU**

3.1. Загальне управління **IrVSPU** здійснює Координаційна рада з роботи над репозитарієм, до якої входять проректор з наукової роботи, директор бібліотеки, завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів (адміністратор репозитарію), координатор локальної мережі університету та мережі Інтернет.

3.2. Бібліотека університету виступає координатором та основним виконавцем процесу створення **IrVSPU**.

3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечують працівники інформаційно-обчислювального центру університету і відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів.

3.4. За збереження електронних документів (творів) **IrVSPU** відповідають працівники інформаційно-обчислювального центру університету і відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів (далі відділ ІТ).

3.5. Працівники відділу ІТ бібліотеки проводять редакцію описів публікацій, вирішують питання з вилучення та переміщення документів між під-фондами та колекціями.

3.6. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів з **IrVSPU**, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна рада.

3.7. За потребою до вирішення питань, що стосуються структури та наповнення **IrVSPU** долучаються заступники деканів (директора) з наукової роботи, завідувачі кафедр.

3.8. Працівники інформаційно-обчислювального центру університету організовують формування статистики **IrVSPU** на базі рейтингового ресурсу analytics.google

3.9. Працівники відділу ІТ бібліотеки щорічно (або в разі потреби) проводять аналіз статистичних показників формування та використання **IrVSPU**.

3.10. Публікації, здійснені науковцями в інших видавництвах, розміщуються в **IrVSPU** за умови відсутності заборони на їх розміщення з боку видавництв.

4. Склад **IrVSPU**

4.1. **IrVSPU** є універсальним за змістом науковим та методичним зібранням.

4.2. Структура **IrVSPU** складається із основних колекцій:

- Автореферати та дисертації;
- Видання бібліотеки;
- Колекції Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації;
- Колекцій факультетів університету.

Колекції факультетів (інституту) поділяються на під-фонди:

- Академічні тексти здобувачів вищої освіти;
- Наукові видання

- Монографії;
- Наукові збірники;
- Наукові публікації. Виступи;
- Підручники та навчальні посібники;
- Під-фонди кафедр факультетів (інституту).

4.3. Структура **IrVSPU** може вдосконалюватися та поповнюватися за зверненнями Інституту, факультетів та рішенням Координаційної ради.

4.4. За видами електронних ресурсів **IrVSPU** не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані.

4.5. Хронологічні рамки для **IrVSPU** не встановлюються.

4.6. За рівнем доступності документи в **IrVSPU** знаходяться у відкритому доступі. На вимогу авторів, окремі документи можуть подаватися в скороченому вигляді.

5. Принципи створення та функціонування IrVSPU

5.1. **IrVSPU** є веб-орієнтована, кумулятивна база даних, що формується та керується Педуніверситетом.

5.2. **IrVSPU** передбачає постійне зберігання матеріалів в електронному сховищі даних на сервері бібліотеки (університету) та організацію он-лайн доступу до нього через веб-інтерфейс.

5.3. **IrVSPU** створюється на безкоштовній основі, за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу Dspace, розробки Масачусетського технологічного університету, що підтримує протокол обміну даними OAI-PMH (Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting) та взаємодіє з іншими системами обміну метаданими міжнародних реєстрів OpenDOAR, ROAR та іншими.

5.4. В **IrVSPU** розміщуються електронні публікації чи електронні версії друкованих публікацій (постпринти) або рецензовані матеріали (препринти).

5.5. Метадані публікації формуються українською, англійською та іншими мовами. У випадку, коли публікація сформована іншою мовою (німецька, польська тощо) – додаються метадані мовою оригіналу.

5.6. Кожен опис публікації, що вноситься в **IrVSPU** повинен включати наступні метадані:

- Повний бібліографічний опис;
- ПІБ автора – українською, англійською та ін. мовами;
- Назву видання (публікації) – українською, англійською та ін. мовами;
- УДК для публікацій, ISBN для книг, ISSN для наукових журналів;
- Ідентифікатор автора ORCID;
- Ідентифікатор цифрового об'єкта (DOI);
- Анотацію – українською, англійською та ін. мовами;
- Ключові слова – українською, англійською та ін. мовами;
- Дескриптор (предметну рубрику) – українською мовою.

5.7. Поповнення **IrVSPU** виконують працівники відділу IT бібліотеки та відповідальні представники від кожної з кафедр університету.

5.8. Адміністратори **IrVSPU** (відділ IT бібліотеки) реєструють відповідальних за формування кафедральних під-фондів, надаючи їм право доступу до

відповідних колекцій та проводять обов'язкове навчання.

5.9. Оригінали текстових документів конвертуються в формат .PDF.

5.10. До документів можуть додаватися статистичні, графічні, ілюстративні, аудіо, відео та інші мультимедійні матеріали. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси.

Рекомендовані формати для коректного відображення документів в основних браузерях

Тип файлу	Формат	Розширення
Текстовий	Adobe Reader	.pdf
Таблиці	Microsoft Excel	.xls
Презентації	Microsoft Power Point	.ppt
Зображення, графічні файли	Редактори графічних файлів	.jpg, .png, .gif
Аудіо-файли	Редактори аудіо	.mp3
Відео	Редактори відео	.mp4

5.11. Роботи здобувачів вищої освіти розміщуються в **IrVSPU** за наявності довідки про перевірку на плагіат.

6. Авторське право

6.1. Відкритий доступ не віднімає авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужені і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про представлення своєї публікації в Інтернеті.

6.2. На прохання автора електронна публікація може бути вилучена з **IrVSPU**.

6.3. У разі виникнення конфлікту з питань авторського права (академічної доброчесності) на окремий документ – він автоматично вилучається з **IrVSPU**.

6.4. Публікація не може бути розміщена в **IrVSPU**, якщо вона порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

Глосарій

Автори творів – фізичні особи, твори яких розміщуються у Репозитарії, які своєю працею створили твір і яким належить виключне право щодо твору, відповідно до чинного законодавства.

Архівна колекція – це сукупність окремих архівних документів різного походження, що мають наукову, історико-культурну цінність і об'єднані за однією або кількома ознаками (тематичною, авторською, хронологічною тощо).

Архівування – розміщення творів у репозитарій депозитором.

Відкритий доступ – вільний, постійний доступ для будь-якого користувача до творів, представлених у глобальній інформаційній мережі.

Депозитор – особа, яка має право розміщувати твори у Репозитарій відповідно до повноважень (автор, депозитор-бібліотекар, депозитор від редакції журналу тощо).

Електронний архів (репозитарій) – місце, де зберігаються і підтримуються різні дані.

Інституційний репозитарій (*institutional repositories*) – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

Колекція – систематизоване зібрання творів, що мають науковий, художній, історичний інтерес.

Наукове видання – видання, що містить результати теоретичних та (чи) експериментальних досліджень, а також науково підготовлені до публікації пам'ятники культури та історичні документи.

Постпринт (*post-print*) – документ, що пройшов редакторську правку, процедуру реферування і офіційно опублікований.

Препринт (*pre-print*) – підготовлений до публікації матеріал.

Самоархівування (*self-archiving*) — самостійне розміщення авторами електронних версій своїх наукових праць в загальнодоступних архівах електронних документів, творів, що мають навчальний, науковий, художній, історичний інтерес.

Твори (публікації) – представлені в електронній формі препринти чи опубліковані результати творчої діяльності авторів.

Вчений секретар вченої ради

Директор бібліотеки

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The top signature is a cursive signature that appears to be 'I.M. Lapshina'. The bottom signature is also cursive and appears to be 'V.S. Bilous'.

I.M. Лапшина

В.С. Білоус